0Dosarul nr. *2-24086780-05-2r-05092024* Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Rusacov Alexei

**Curtea de Apel Sud, sediul Cahul**
**D E CI Z I E**
**În Numele Legii**

14 ianuarie 2025 municipiul Cahul

**Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul,**
**judecând în componenţa:**
***preşedintelui* completului de judecată, dnei:** *Natalia BONDARENCO,*
***judecătorilor:*** **dlui** *Vitalie MOVILĂ* şi **dlui** *Serghei PILIPENCO*,

în lipsa părților, a judecat recursul ordinar declarat de avocatul Cotea Svetlana în interesele petiționarului Moldovanu Constantin împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 19 august 2024, prin care a fost restituită fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin, persoana interesată Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii,-

**C O N S T A T Ă :**

**În fapt.**

La data de 05 august 2024, reprezentanta lui Moldovanu Constantin, avocata Cotea Svetlana, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea cererii indică că, la data de 1 iulie 2011, în *****, a decedat soția petiționarului Moldovanu Maria, ***** anul nașterii.

După decesul lui Moldovanu Maria a fost deschisă succesiunea constituită din 1/2 cotă parte din casa cu teren aferent, cotă de teren agricol, situate in *****.

După decesul soției petiționarului, averea succesorală nominalizată, a trecut în posesia ultimului, el de facto administrând moștenirea: a continuat să locuiască în casa lor, așa cum a locuit toată viața lui conjugală doar acolo, a administrat terenurile, le-a prelucrat, a achitat impozitele. Copiii lor, *****, *****, *****, nu pretind la averea succesorală nominalizată, își au gospodăriile lor, la moment sunt peste hotare. Întru confirmarea faptului, ultimii au promis că la revenirea lor de peste hotare vor semna declarații autentificate prin care vor confirma că nu

pretind la averea succesorală rămasă după decesul mamei lor și nu solicită primirea certificatului de moștenitor la cota parte ce li se cuvine.

În termenii prevăzuți de legislație petiționarul nu a reușit să se adreseze biroului notarial pentru acceptarea succesiunii, din motivul lipsei cunoștințelor juridice, dar si din motivul lipsei surselor financiare pentru cheltuielile legate de perfectarea actelor, la momentul decesului soției, petiționarul nu era angajat în câmpul muncii.

Prezenta cerere este condiționată de faptul perfectării certificatului de moștenitor în scopul înregistrării în registrul bunurilor imobile a drepturilor ei patrimoniale dobândite prin moștenire legală Dovada relațiilor acceptării succesiunii o confirmă cu certificatul eliberat de Primăria *****.

Conform art. 1516 Cod civil al RM succesiunea se consideră acceptată cînd moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptarea succesiunii sau intră în posesia patrimoniului succesoral.

Deoarece a acceptat de facto succesiunea, a administrat-o după decesul soției, consider că petiționarul a îndeplinit exigențele prevederilor legale nominalizate, instanța de judecata are temei legal și faptic de a-i admite cererea în cauză.

**Poziţia primei instanţe.**

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 06 august 2024 nu s-a dat curs cererii înaintate de Moldovanu Constantin prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, persoana interesată Serviciul Fiscal de Stat, cu privire la constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii. S-a comunicat petiționarului și avocatului, despre necesitatea lichidării neajunsurilor indicate în partea motivată a prezentei încheieri, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. S-a explicat că, în caz dacă nu se vor lichida neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

Pentru a pronunța încheierea în cauză judecătorul a constatat că petiționarul în conformitate cu prevederile art. 167 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă la cerere de chemare în judecată se anexează documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și copiile de pe aceste documente pentru pârâți și intervenienți, dacă aceștia nu dispun de ele. Totodată prin prisma art. 284 alin.(2) CPC probele care confirmă circumstanțele expuse de petiționar se anexează la cerere. În contextul normelor indicate s-a solicitat prezentarea dovezii adresării cu cerere autentificată de deschidere a procedurii succesorale la notar, certificatul eliberat de Ministerul Justiției dacă la moment în registrul electronic al dosarelor succesorale și a testamentelor nu este deschisă procedura succesorală

după decesul lui Moldovanu Maria; dovada achitării impozitelor fiscale și serviciilor comunale, care să confirme intrarea în posesia bunurilor succesorale; deși se pretinde că copii soților Moldovanu Maria și Moldovanu Constantin nu pretind la averea succesorală, la materialele cauzei nu sunt anexate declarațiile autentice de renunțare la succesiune.

În urma recepționării încheierii din 06.08.2024, la data de 16.08.2024 avocatul Cotea Svetlana în interesele petiționarului Moldovanu Constantin a depus o cerere de anexare a înscrisurilor care confirmă achitarea serviciilor fiscale și comunale, respectiv atestă intrarea în posesia bunurilor succesorale.

***Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 august 2024*** s-a restituit fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii. S-a remis în adresa reprezentatului reclamantului Moldovanu Constantin, avocat Cotea Svetlana cererea de chemare în judecată împreună cu toate anexele.

**Solicitarea recurentului.**

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data 19.08.2024, pe data de 22.08.2024, avocatul Cotea Svetlana în interesele petiționarului Moldovanu Constantin, a contestat-o cu recurs prin care a solicitat admiterea recursului si casarea încheierii nominalizate, cu soluționarea problemei prin decizie.

**Argumentele recurentului.**

În argumentarea recursului fiind indicat că, că cererea ar urma să fie examinată în procedură specială din motivul că defuncta Moldovanu Maria are trei copii și astfel ar fi existat un litigiu de drept, deoarece la materialele cauzei nu sunt anexate careva probe în sensul că ultimii nu pretind la averea succesorală, eronat a apreciat situația de fapt și a adoptat o încheiere neîntemeiată și ilegală, deoarece concluzia instanței este prematură, arbitrară și bazată doar pe prezumția autorului actului contestat.

Prin restituirea cererii, instanța a ignorat prevederile legale și anume: art. 4; art. 5 alin. 2; art. 6; art. 7 alin. l; art. 27; art. 1 18 alin. 5; art. 1 19/1 alin. 1; art. 123 alin. 6; art. 127; art. 183 alin. 2 lit. d Cod de procedură civilă, potrivit cărora judecarea cauzei trebuie să fie justă, inclusiv la constatarea unui fapt juridic prin intentarea unui proces întru revendicarea unui interes legitim, prin posibilitatea participantului la proces de dreptul a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare prin prezentarea probelor în termenul stabilit de instanță, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, faptul invocat de un participant nu urmează a fi dovedit în măsura în care nu este contestat, negat de către un alt participant la proces, asigurarea probelor poate fi efectuată nu doar prin prezentarea înscrisurilor

/la caz prin prezentarea declarațiilor autentice de renunțare la succesiune după cum a enunțat instanța/, dar și prin audierea persoanelor interesate, martorului, efectuarea expertizei, cercetarea la fata locului și prin alte modalități.

**Termenul de declarare a recursului.**

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, „ *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii* ". Din actele cauzei se constată că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată pe data de 19 august 2024. Recursul fiind depus la data de 22.08.2024, prin prisma prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, a fost depus în termen.

**Aprecierea instanței de recurs.**

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar conchide că recursul declarat este neîntemeiat şi urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond ca fiind una legală si întemeiată, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *„încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului".*

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.*

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă *instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea".*

Pornind de la prevederile legale citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data şi ora judecării cauzei în ordine de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar reţine că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 19 august 2024, prin care a fost restituită fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii, este una legală si întemeiată, adoptată în conformitate

cu normele de drept procedural, fapt ce implică menținerea acesteia și respingerea recursului declarat.

Astfel, instanța de recurs constată că la 05 august 2024, la Judecătoria Cahul, sediul Central a fost înregistrată cererea petiționarei Moldovanu Constantin formulată prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, cu privire la constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii, fiind indicată persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat.

Instanța de fond analizând cererea avocatului Cotea Svetlana în interesele lui Moldovanu Constantin referitor la constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii, a constatat că aceasta nu corespunde exigențelor prevederilor art.167 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă și anume nu au fost prezentate:

- dovada adresării cu cerere autentificată de deschidere a procedurii succesorale la notar,
- certificatul eliberat de Ministerul Justiției dacă la moment în registrul electronic al dosarelor succesorale și a testamentelor nu este deschisă procedura succesorală după decesul lui Moldovanu Maria;
- dovada achitării impozitelor fiscale și serviciilor comunale, care să confirme intrarea în posesia bunurilor succesorale;
- nu sunt anexate declarațiile autentice de renunțare la succesiune, deși se pretinde că copii soților Moldovanu Maria și Moldovanu Constantin nu pretind la averea succesorală.

Circumstanțele în cauză au generat emiterea încheierii de a nu da curs din 06 august 2024 prin care instanța a dispus înlăturarea neajunsurilor stabilite în încheiere, fiindu-i acordat reclamantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru a lichida neajunsurilor, iar în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită.

Recepționând încheierea în cauză la data de 16.08.2024 avocatul Cotea Svetlana în interesele lui Moldovanu Constantin a depus cererea de anexare a înscrisurilor prin care confirmă achitarea serviciilor fiscale și comunale, respectiv atestă intrarea în posesia bunurilor succesorale. (f.d.16-18). Alte careva completări apărarea nu a făcut.

Ținând cont de faptul că prin cererea sa din 16.08.2024, reprezentantul reclamantului a înlăturat doar o parte din neajunsurile indicate prin încheierea din 06 august 2024 și anume a prezentat bonuri care confirmă intrarea în posesia bunurilor succesorale.

În consecință prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 august 2024 a fost restituită fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului

acceptării succesiunii, cererea și actele anexate fiind remise în adresa reprezentantului petiționatului.

Potrivit prevederilor art.171 alin(2) Cod de procedură civilă *dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. In caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs*.

În sensul vizat instanța de fond just a reținut că pentru depunerea şi primirea spre examinare a cererii de chemare în judecată este necesară nu doar existenţa premiselor şi condiţiilor de exercitare a dreptului la acţiune, ci şi respectarea condiţiilor de formă şi conţinut a acesteia, condiții ce nu au fost respectate în prezenta speță de reclamant.

În acest sens recurentul eronat a conchis că la caz au fost întrunite condițiile de conținut și formă prevăzute la art. 166-167 Cod de procedură civilă, or legiuitorul a prevăzut expres la art. 167 alin.(1) lit. c) CPC că <u>la cerere se anexează documente care certifică circumstanțe pe care le invocă reclamantul</u> și anume la caz reclamantul urma să prezinte inclusiv și informația cu privire la faptul dacă a fost sau nu deschis dosar succesoral după decesul defuncta Moldovanu Maria.

Menționabil este faptul că avocatul a înlăturat o parte din neajunsuri indicate în încheierea de a nu da curs din 06.08.2024, fiind prezentate dovezile achitării serviciilor fiscale și comunale, însă a omis să se expună și referitor la informația solicitată de instanța de judecată, în special cea referitoare la dovada adresării cu cerere autentificată de deschidere a procedurii succesorale la notar, motiv din care și a fost restituită fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin, privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

În acest context nu poate fi reținută poziția apărării că prin restituirea cererii reclamantului i s-a îngrădit accesul liber la justiție prevăzut atât de legislația națională cât și cea internațională, or restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri după înlăturarea neajunsurilor care au dus la restituirea cererii.

Mai mult instanța de fond expres a indicat norma procesual civilă care urmează să fie respectată la depunerea cererii de chemare în judecată potrivit art. 166, 167 Codul de procedură civilă, și doar în cazul întrunirii tuturor condițiilor necesare apare obligația instanței de judecată de a intenta procesul civil pentru a examina şi soluționa cauza civilă.

Conform prevederilor art. 56 alin.(1) şi alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă participanţii la proces sunt în drept să atace actele juridice şi să-şi exercite toate drepturile procedurale acordate de legislaţia procedural civilă. Participanţii la proces sunt obligaţi să se folosească cu buna -credinţă de drepturile lor procedurale.

Potrivit art. 110 Cod de procedură civilă termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Relevante la caz sunt prevederile art. 111 Cod de procedură civilă, care stipulează că (1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. In cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanţa judecătorească. (2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor şi cert că se va produce. In ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. (3) Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiţionat începutul lui.

Iar, conform art. 113 Cod de procedură civilă, este stipulat că Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanţa de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul judiciar coroborând materialele cauzei, constată că instanța de fond justificat a restituit cererea avocatului Cotea Svetlana – reprezentantul petiționarului Moldovanu Constantin prin încheierea din 19.08.2024, dat fiind faptul că potențialul reclamant nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea din 06.08.2024 în termenul stabilit de lege.

Notabil este faptul că prin acțiunea formulată petiționarul pretinde constatarea faptului acceptării succesiunii, în acest sens urmau a fi prezentate probe care confirmă circumstanțele expuse de petiționar în partea motivată a cererii, prin urmare cerința instanței de fond privind prezentarea dovezii adresării cu o cerere autentificată de deschidere a procedurii succesorale la notar, este una necesară în sensul art. 167 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă.

Astfel, la caz se constată că cererea de chemare în judecată cu toate înscrisurile a fost restituită reprezentantului potențialului reclamant din motivul că aceasta a înlăturat parțial neajunsurile prezentând doar dovada achitării serviciilor fiscale și comunale, însă a omis să prezinte informație referitor la faptul dacă este sau nu deschis dosarul succesoral după decesul lui Moldovanu Maria, nici nu s-a expus în acest sens în cererea de anexare a înscrisurilor, or la caz nu au fost respectate condițiile prevăzute la art. 167 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă.

Respectiv prin prisma normei citate, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că soluția judecătorului de restituire a cererii de chemare în judecată cu înscrisurile atașate contravine prevederilor CEDO, or în cazul în care legiuitorul a prevăzut că cererea de chemare în

judecată urmează să întrunească anumite condiții și acestea nu au fost respectate, respectiv restituirea cererii și înscrisurile nu poate constitui o îngrădire a accesului liber la justiție.

Totodată remarcabil este faptul că, restituirea în sine nu constituie o sancțiune procedurală care ar putea fi apreciată ca o îngrădire a accesului liber la justiție, dat fiind faptul că restituirea nu exclude posibilitatea reclamantului de a formula o nouă cerere ulterior înlăturării circumstanțelor care au stat la baza restituirii cererii.

În lumina celor constatate argumentele recurentului se prezintă a fi irelevante, în contextul în care reclamantul nu a prezentat alte acte care ar confirma că petiționarul nu are o altă posibilitate de a certifica deschiderea masei succesorale.

Colegiul judiciar punctează că toate alegațiile recurentului, invocate în cererea de recurs sunt nefondate, dat fiind faptul că recurentul, nu a prezentat probe pertinente și concludente în acest sens, care ar fi pe măsură să combată în mod obiectiv și rezonabil, concluziile instanței de fond expuse în încheierea recurată.

Subsecvent, Colegiul judiciar reliefă că recurentul avocat Cotea Svetlana în interesele lui Moldovanu Constantin, contrar prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă, nu a invocat nici un argument întemeiat în cererea de recurs înaintată, care ar pune la îndoială soluția încheierii atacate și nu a prezentat motive plauzibile ce ar face pasibilă casarea încheierii supuse recursului.

În virtutea celor expuse, Colegiul judiciar respinge ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegaţiile menționate de către recurent.

Reieşind din faptul că, încheierea recurată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, iar argumentele invocate de către recurent, sunt neîntemeiate, Colegiul judiciar conchide asupra necesității respingerii recursului declarat și menținerii încheierii primei instanțe.

Din aceste raţionamente, dată fiind situaţia factuală si juridică ale cauzei, în conformitate cu prevederile articolelor 427 lit. a) si 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul,-

**D E C I D E:**

Se respinge recursul declarat de avocatul Cotea Svetlana în interesele petiționarului Moldovanu Constantin.

Se menţine încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 19 august 2024, prin care a fost restituită fără examinare cererea înaintată de Moldovanu Constantin prin intermediul avocatului Cotea Svetlana, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

| Preşedintele colegiului | Judecător | Judecător |
| --- | --- | --- |
| Natalia BONDARENCO | Vitalie MOVILĂ | Serghei PILIPENCO |